

හෝමෝන බලපෑම මත ඇතිවන හිසකෙස් අඩුවීම

(Male/Female Patterned baldness/Androgenic alopecia)

මෙම හිස කෙස් අඩු වීමේ තත්ත්වය සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේදී තට්ටය පැදීම ලෙස හැඳින්වේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශ්වයටම එක ලෙස බලපෑ හැක. පිරිමින් 50% ක් අවුරුදු 50 වනවිටත්, කාන්තාවන් 50% ක් අවුරුදු 65ක් පමණ වන විටත් මේ සඳහා ගොදුරුවිය හැක.

කාන්තාවන්ගේ ලක්ෂණ , සාමාන්‍ය හිසකෙස් තුනී වීමේ සිට සම්පූර්ණ තට්ටය පැදීම දක්වා වෙනස් විය හැක.

(1) මෙය ඇතිවීමට හේතු මොනවාද?

- මෙය ජානමය බලපෑම් සහ හෝමෝනමය බලපෑම නිසා ඇතිවේ. ජානමය අවදානම වැඩි පුද්ගලයන්ගේ Dihydrotestosterone (DHT) යන හෝමෝනය හිසකෙස්වල මූලට (root) ඇති කරන බලපෑම මෙහිදී ප්‍රධාන වේ.
- මෙහිදී හෝමෝනයේ අධි ක්‍රියාකාරීත්වයට වඩා, හිසකෙස් හෝමෝනය වෙත දක්වන සංවේදීතාව වැඩි වීම සිදුවේ.
- ක්‍රම ක්‍රමයෙන් හිසකෙස් ප්‍රමාණයෙන් සහ දිගින් අඩුවී අවසාන අවධියේදී තට්ටය පැදීම සිදුවේ.
- මෙය නිශ්චිත රටාවකට සිදු වීමක් දැකිය හැකිය.
- මෙම තත්ත්වය පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට යාමේ අවදානම පිය පාර්ශ්වයෙන් මෙන්ම මව් පාර්ශ්වයෙන් ද උරුම විය හැක.
- සමහර කාන්තාවන්ට ඩිම්බ කෝෂවල දියර බිබ්ලි ඇතිවන තත්ත්ව වලදී (Polycystic Ovarian Syndrome) මෙවැනි හිසකෙස් තුනී වීමක් දැකිය හැක.

(2) Patterned hair loss හි රෝග ලක්ෂණ මොනවා ද?

කාන්තාවන්ගේ සහ පිරිමින්ගේ මෙම තත්ත්වය දැකිය හැකි ආකාරය වෙනස් ය. පැහැදිලි ලෙස හිස කෙස් අඩුවීමට පෙර අදාළ ස්ථානයේ / ස්ථානවල හිසකෙස් දිගින් සහ සනකමින් අඩු බව දැකිය හැක.

පිරිමි : හිසකෙස් ගැලවීම, හිස මුදුනේ සහ හිස ඉදිරිපස දෙපසින් හිසකෙස් තුනී වී හිස්කබල පෙනීමට පටන් ගනී.

කාන්තා : සාමාන්‍යයෙන් ඉදිරිපස වෙනසක් සිදු නොවන අතර හිස් කබලේ ඉදිරිපස මැද කොටසේ සහ රොදය ආශ්‍රිතව හිස්කබල පෙනීමට පටන් ගනී. (Hair partition)

(3) මෙය හඳුනාගන්නේ කෙසේද?

චර්ම රෝග වෛද්‍යවරයකු විසින් පරීක්ෂා කර බැලීම මගින් මෙම තත්ත්වය හඳුනාගත හැකි අතර විශේෂිත පරීක්ෂණ සමහර අවස්ථාවලදී සිදුකරනු ලැබේ. (Dermatoscopy)

(4) මේ සඳහා ඇති ප්‍රතිකාර ක්‍රම මොනවාද?

හිසකෙස් අඩු වන වේගය පාලනය කොට, නව හිසකෙස් වර්ධනයට සාර්ථක ප්‍රතිකාර ක්‍රම කිහිපයක් ඇත.

මුල් අවස්ථාවේදීම වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර වෙත යොමු වීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබාගත හැක.

නමුත් මුලදී ප්‍රතිඵල දැකීමට මාස 3-6 අතර කාලයක් ගත වන බවත්, භාවිතය නතර කළ හොත් සුළුකාලයකින් නැවත හිස කෙස් අඩු වීම ඇතිවන බවත් මතක තබා ගත යුතුය.

ප්‍රතිකාර ක්‍රම නම්,

- මිනොක්සිඩිල් ආලේපන (Minoxidil - 2% - 5%)
- පෙතිවර්ග
 - පිරිමි - Finasteride
 - කාන්තා - Spironolactone, Cyproterone acetate, Finasteride (ගර්භණී සහ කිරි දෙන මව්වරුන් විසින් භාවිතා නොකළ යුතුය.)
- PRP ප්‍රතිකාරය (රුධිර පට්ටිකා සාන්ද්‍රගත තරලය)
- කොන්ඩය නැවත සිටුවීම (Hair transplant)
- තාවකාලිකව භාවිතා කළ හැකි වෙනත් ක්‍රම
 - Micropigmentation (tattoo)
 - Hair Pieces
 - Wigs

මෙම තත්ත්වය සහිත පුද්ගලයන් විසින් තට්ටය සහිත සම තද හිරු එළියෙන් ආරක්ෂා කරගත යුතුය. මේ සඳහා අවි ආවරණ ආලේපන / හිස් වැසුම් භාවිතා කළ හැක.